

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristolpna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemal nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 44.

V Ljubljani, v sredo 24. februvarija 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 23. februvarija.

V današnji seji storil je najprej dalmatinski poslanec Borelli obljubo, potem pa se je predsednik spominjal poljskega poslanca Zatorskega, ki je oni teden po daljšem bolehanju v 50. letu svoje starosti umrl. Med došlimi peticijami je bilo zopet 7 peticij iz Koroškega, ki prosijo verske šole, 6letno šolanje in slovenski učni jezik. Po razdelitvi došlih vlog izročil pl. Plener neki samostalni predlog o polajševanju pristojbin pri vkunjenih dolgéh.

Moška beseda.

Praden je državni zbor prestopil na dnevni red, vstal je ministerski predsednik grof Taaffe ter je prečital izjavo, v kateri v imenu ministerstva najodločneje oporeka zoper napade med obravnavo železnice iz Prage v Duhee. (Dobro, dobro! na desni.) Ako ima kdo celemu ministerstvu ali pa posameznim ministrom kaj nepostavnega očitati, naj se brez odlašanja posluži postave gledé odgovornosti ministrov (dobro, dobro!) in naj vložil tožbo. Da se ne bodo ministri več tako napadali, in da se sploh tudi proti posameznim poslancem ne bodo obračala natolcevanja in obrekovanja, ministerstvo konečno tirja, da naj se strogo izvršuje opravični red! (Živahni dobro-klici in ploskanje na desni, oporekanje na levi!) Zadnje besede obrnjene so nekako proti predsedniku dr. Smolku, ki je v svoji prizanesljivosti do levičarskih govornikov res jako predober in jim pusti govoriti, kar in kolikor hočejo, ne da bi jih posvaril ali pokaral. Obravnavam bi bilo gotovo v prosep, kakor je omenjal ministerski predsednik, ko bi g. predsednik malo ostreje izvrševal svoj posel.

Dnevni red.

Gledé predloga o dednem redu pri kmetijskih posestvih, ki je bil prvi predmet dnevnega reda, nasvetoval je Javorski, da naj se v pretres izroči posebnemu odseku 24 udov. Med tem je vstal Schönenerer in zahteval besedo, toda ne k tej točki, ampak k neki drugi reči. Ko predsednik odgovori, da med obravnavo ne more dati nikomur besede, ki hoče govoriti o drugih rečéh, se Schönenerer na vso moč zadere, da je hotel nasvetovati, naj se v prihodnji seji o izjavi ministerskega predsednika prične poseben razgovor. Fiegel je govoril nekoliko besed o dednem pravu, ki se je potem izročilo od Javorskega predlaganemu odseku. Druga točka dnevnega reda bila je pogodba zastran egipčanskega posojila, ki se je v pretres izročila gospodarskemu odseku.

Zatem je prišla na vrsto posebna obravnava o železnici iz Prage v Duhee, pri kateri se je precej pokazalo, da je predsednik predober in premehak. Pri prvem členu oglašil se je namreč dr. Magg, ki pa ni govoril o členu samem, ampak je pričenal novo splošno obravnavo in se zlasti znosil nad današnjo izjavo ministerskega predsednika. Smolka ga je mirno poslušal in še le pozvonil, ko so se z desnice čuli glasovi, da to ne spada k posebni obravnavi; opominjal je govornika, da naj ne sega v splošno obravnavo, pa Magg se za ta opominj ni dosti zmenil in je govoril svojo pot, rekši, da je izjava ministrov zanj nekako posmehovanje, na katero pa vladi odgovarja: Ako nisem resnice govoril, do-

kažite mi to; ako sem pa resnico govoril, kaj se mi posmehujete! Na leviči zbudile so te besede velik haló, na desnici pa živo oporekanje.

Zoper člen prvi govoril je potem Kronawetter, ki ga je pa vladni zastopnik Wittek temeljito zavrnil. Člen prvi bil je potem sprejet brez premembe.

Pri drugem členu oglašil se je zopet Steinwender in vnovič oporekal, da bi bil koga opravljal ali obrekoval, potem pa je nasvetoval neki dostavek, ki ga je pa vladni zastopnik zaznamoval za nepotrebnege. Pri glasovanju bil je res drugi člen sprejet brez dostavka.

Zoper tretji člen oglašil se je levičar Deršata, Knotzov pristaš in štajarski Nemeč najčistejše krvi (kar že ime spričuje!), ter je pričel zopet vdrihati po ministerstvu, češ, da naj se ne briga za čast in dostojanstvo zbornice, ampak za čast in dostojnost ministerstva! (Klici: to ne spada k 3. členu, k stvari govorite!) Predsednik pozvonil in prosi govornika, naj ostane pri stvari. Schönenerer nekaj kriči, leviča šumi, potem še le začne govornik pretresati tretji člen, prej pa še eno zasoli vladnemu zastopniku Wittku, češ, da bode morda že v štirnajsto govoril med to obravnavo, ob enem pa smeši slabo nemščino v vladnem načrtu, češ, da so v novejšem času sploh vsi vladni predlogi in dopisi pisani v jako slabi nemščini. Ravno tako je na koncu svojega govora zoper napal ministra, rekši, da ta zadeva nima samo svoje predzgodovine, ampak da bo imela tudi svojo poslednjo zgodovino itd. Predsednik je že držal za zvonec, da bi ga posvaril, ko je govornik sprevidel pretečo nevarnost in končal. Rojen je ta veliki Nemeč v Dalmaciji, kot sin nekoga generala, izvoljen pa je v Gradu, kjer sedaj živi kot odvetnik. Za njim sta govorila še sekcijski načelnik Wittek (dvakrat), pa dr. Kronawetter, potem pa je bil tretji člen sprejet po predlogu odsekovem. Četrty, peti in šesti člen so bili sprejeti brez ugovora in z njimi cela postava. Ob 3/4 je potem predsednik sklenil sejo; pred sklepom izročil je Burgstaller predlog, da naj se v Trstu napravi obrtnijska šola. Prihodnja seja bo v petek.

Obrtnijski odsek

je sinoči nadaljeval splošno razpravo o zakonu gledé zavarovanja delavcev. V razgovoru je bilo drugo načelno vprašanje, kako naj se namreč zavarovanje zagotavlja, ali naj se skrbi za glavnico, ali pa naj se vsako leto proti pobira le toliko, kolikor bi znašali oskrbovalni in zavarovalni stroški. Soglasno in brez vsakterega ugovora je bilo sklenjeno zavarovalnice osnovati po načelu, da se bode skrbelo za glavnice, iz katerih doneskov se bodo plačevali potrebni stroški. — Tretje načelno vprašanje bilo je to, koliko časa po nezgodi naj se pričinja plačevanje zavarovalnic? Levičarji so zahtevali, da naj se pričinja še le 6 tednov po nezgodi, skozi 6 tednov pa bi morale bolnišne blagajnice skrbeti za potrebno odškodnino in za stroške. Večina pa hoče, da naj bodo zavarovalnice zavezane prevzeti stroške štiri tedne po nezgodi. Glavni razložek je ta, da bi imele bolnišne blagajnice prevelika bremena, ako bi morale skoz 6 tednov oskrbljevati poškodovane delavce, in da bi to prebudo prijemalo delavce same, ker bodo morali za bolnišne blagajnice skrbeti večinoma sami. Pri štirih tednih se pa tretji del tega bremena zvrne na zavarovalnice, v ktere bodo glavnejši del plačevali fabrikantje,

mojstri in gospodarji, in za ktere bode država prevzela poroštvo. Razprava o tej zadevi je bila živahna in obširna; konečno je bilo soglasno sprejeto načelo, da se ima plačevanje zavarovalnic pričeti štiri tedne po nezgodi. Da bi odsek to za delavce silno važno postavilo prej rešil, jako marljivo dela in večidel vsaki dan zboruje. Sinoči je sedel do desetih zvečer, in danes se ob sedmih zvečer zopet snide.

Vojni odsek

je obravnaval zakon gledé črne vojske. Po zagotovilu deželno-brambovskega ministra črna vojska ne bode prizadejala nobenih stroškov, se v mirnih časih ne bo nikdar sklicala in o vojskinem času rabila samo domá. Odsek je pričel o tem zakonu splošno obravnavo, ter jo bode v prihodnji seji nadaljeval. — Za pobiranje vojaških taks predlaga deželno-brambovsko ministerstvo drugačen način, kakor je bil do sedaj v navadi, in ki je občinam delal veliko sitnost. Kakošen je ta način, se ne vé še, ker se o njem vrše še le obravnave med denarnim in vojnim ministerstvom.

Evropska anarhija.

(Konec.)

Temu družinskemu, republikanskemu in godbinemu imenu moramo dodati še mehanično, ki se zove: ravnotežje evropskih držav. To ravnotežje hoté ohraniti države s tem, da ena drugo nadzoruje in straži, ena drugi dela napotje.

Politično ravnotežje je bilo veliki politiki bojni klic, s katerim so navidezno varovale obstoječe razmere, v resnici pa delale nered ter širile nesrečo in bedo po širnih deželah. Vsaka razvijajoča se država je gledala sosedu čez mejo, in tako je bilo in je ravnotežje v vedni nevarnosti. Z mečem so si države stavile meje, s krvjo branile svoje ozemlje, a konečno je ostalo ravnotežje še na slabejši podlagi. Zmagovalec je vzrastel sovražniku nad glavo, ali pa sta se bojujoči stranki tako oslabil, da so mirni sosedje dobili nadmoč.

V prvi vrsti ste se bojevali za ravnotežje Avstrija in Francija. Potegovali ste se mnogo let za nemške, laške, španjske in nizozemske dežele. Francija se je centralizovala, zbrala svoje moče, ob enem pa podpirala na Nemškem federalizem in protestantizem proti Avstriji. Celó s Turkom se je zvezala za časa Ludovika XIV. krščanska Francija, da bi strla Habsburško moč. Francija je vedno stala z eno nogo v Italiji in klicala svetu, da Avstrija v Italiji ruši politično ravnotežje. Francija je vedno obračala svoje poglede čez Pireneje ter Avstriji v dolgoletni vojski vzela spravidano dedščino. Nizozemsko pod avstrijskim žezlom je Francija smatrala kot nevarnost evropskemu ravnotežju, a sama je hotla dobiti to deželo v pest kot postojanko proti Nemčiji. Tako se je Francija v dolgoletnih bojih sklicevala na ravnotežje, pa ob enem težila po pretégi. In druge države?

Nemške dežele so mnogo trpele vsled avstrijsko-francoskih bojev; posamezne nemške države so se pa okoristile, podpirujoč sedaj Avstrijo, sedaj Francijo. Tako je mala Prusija postala mogočna država. Neznatni Piemont je postal zedinjena Italija. Na vzhodu pa je na tihem vzrastel ruski orjak, ki že odločuje politiko v Evropi in Aziji.

Anglija je vedno imela znamenito ulogo. Držala je v roki tehtnico ravnotežja ter se po potrebi nasiljala sedaj na to, sedaj na drugo stran. Navadno je Anglija iz naravnih vzrokov podpirala Avstrijo, kajti ta ji ni mogla biti nevarna, pač pa zaveznica proti Franciji. Vendar pa so bili Angleži vedno toliko previdni, da so Avstriji strigli peruti, ko bi imela postati premogočna in Angliji nevarna. To se je pokazalo posebno v španjski vojski (1701—1714). Anglija je bila Avstrija proti Franciji le toliko časa zaveznica, dokler je upala, da dobi Španijo stranska veja Habsburškega rodu. Ko je pa po smrti cesarja Jožefa I. hotel in mogel Karol VI. Španijo združiti z Avstrijo pod enim žezlom, sklenila je s Francozi takoj mir, in Avstrija osamljena je morala Španijo prepustiti Bourbonom. Iste politike se je Anglija držala v vojski od l. 1740—1748. Z dvema armada je sprva Anglija podpirala Marijo Terezijo, da ohrani glavni del Habsburške monarhije; pa po volji ji je bilo, da je Avstrija izgubila mnogo zemlje v Italiji in Šlezijo. Vsled te politike si je opomogla Prusija ter prevzela od Anglije nalogo, da drži ravnotežje med Francijo in Avstrijo. Angleži tačas gotovo niso mislili, da bode kedaj mala Prusija postala današnja mogočna Nemčija. Napoleon I. pa je za mnogo let spodnesel podporo evropskemu ravnotežju. Slavní vojskovodja je zrušil staro Evropo, postal evropski državni družini strog varuh, evropskemu koncertu izurjen kapelnik. Z mečem dajal je znamenja, evropski vladarji postali so večinoma njegovi vazali. Mnogo se je trudila Anglija, da bi vgnala silovitega Korsikanca, vstrajno se je Avstrija bojevala za prejšnje ravnotežje. Še le novi faktor svetovne zgodovine, žilava Rusija, je zlomila francosko moč. Vendar je morala vsa Evropa stopiti na noge, da je strahovala edino Francijo.

Sv. zveza, ki se je na to sklenila, vzela je v roke tehtnico pravice. Postala je sicer na podlagi krščanstva, toda njene botre, Avstrija, Rusija in Prusija niso bile svetnice, zato tudi njih dela ne vedno sveta. Nastala je triarhija, kateri so se morale vklanjati druge države. Po obliki so sicer spoštovali prostost drugih držav, v resnici so jim zapovedovale strogo besedo. Bourboni na francoskem dvoru so se morali že iz hvaležnosti pridružiti mogočni triarhiji, male države so pri nji iskale varstva in milosti. Edini naslednik sv. Petra se ji je upiral.

Na povelje triarhije je francoska armada prekoračila Pireneje, da Španijo pomiri. V Veroni je triarhija obsodila laške in grške bojevalce za svobodo ter proti Grkom zatajila krščansko načelo prostosti. S tem je sv. zveza očitno pokazala, da ni vredna svojega imena. Pokazalo se je, da je ta zveza bila le bolj izraz hitrih sanj, nikakor pa posledica trdnih načel prave politike. Od leta 1832, ko so se Grki vendar le odtrgali od Turčije, bila je sveta zveza le po imenu.

Ko se je Francija zopet odpočila, ni več poslušala svojih varuhov. Tudi Anglija je po politični smrti lorda Castlereagha stopila na lastne noge. Francoska revolucija l. 1830 je pa sploh staro Evropo navdihnila novim duhom, da so njeni narodi skušali se izviti trdi brzdi sv. zveze. Hitro je zaspala sveta zveza in s cesarjem Francom I. je bila položena v rakev.

Vesile so se ločile, v veliki politiki so gledale na lastne koristi, stavile samostojna vprašanja. Polagoma je Evropa spoznala, da vodi njeno politiko evropsk areopag, Avstrija, Francija, Anglija, Rusija in Prusija. Iz triarhije se je rodila pentarhija. Pa le kratko je bilo njeno življenje. L. 1839 je bila krščena, l. 1848 je umrla za jetiko. V veliki politiki je nastala popolna anarhija. Republikanska Francija se je osamila; Avstrija, na robu propada, je bila pozabljena; Anglija je celó proti Avstriji podpirala vstajo v Italiji; Prusija je stezala po Nemčiji svoje roke; Rusija je čakala pravega trenutka, da se vrže na svoj plen. Konečno Rusija podá Avstriji rešilno roko, revolucija potihne, toda anarhija le še živi.

Napoleon III., ki je v prvi vrsti pogazil revolucijske tolpe, razvil je sam v veliki politiki rudečo zastavo. Pohodil je zadnji sledove sv. zveze, evropskim državam bil je diktator. Za Turčijo se je boril proti Rusiji, Anglijo in Avstrijo je zvalil na led. Pregnal je Avstrijo iz Italije, in druge države so morale molčati. Z nogami je teptal vse evropske pogodbe, anarhija je bila njegova politika, „pravica močnejšega“ njegovo geslo. Pred vsakim novim letom se je povpraševala s trepetom Evropa: „Komu bo letos francoski imperator vrgel rokavico v obraz?“

Prusija ga je posnemala, nemško zvezo razrušila, Avstrijo premagala, osvojila si Hanoveransko, Hesijo, Nasavo, Šlesvik-Holstinijo in Frankobrod. Napoleon se je hotel maščevati, ponižati svojega mogočnega sosedu; toda bil je tepen, vjet, umrl je v prognanstvu.

Razmere med državami se niso zboljšale, prejšnja anarhija grení narodom življenje. Bismark je vrgel s prestola diktatorja Napoleona ter je sam postal evropski diktator. Z železno roko davi Nemčijo in krati pravice podložnih mu narodov. Pest kaže vsaki državi, ki se uprè pruski vsemočnosti in dvomi o nezmotljivosti Viljema I. in Bismarka Krutega. Tudi sedaj se mora popraševati Evropa: „Koga bo Bismark vjel v mrežo?“ Prusi oholo kličejo svetu: „Kdor se gane proti naši politiki, tega pohodimo!“

Evropa sicer plava v medu prijateljskih fraz, toda Bismark je oborožen od pete do glave; Francija se pripravlja na osveto, in druge države ju morajo posnemati. Otroci stare Evrope si morajo še puščati žile, zrahljati kosti, potem bodo počivali.

H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. februarija.

Notranje dežele.

Kako da se je svoje dni po Avstriji vršila poslednja ljudska štetev, se vedno v lepši luči kaže zdaj tu, zdaj tam. V *Poreču* so tedaj skoraj na same Lahe naleteli, vsaj uradna statistika ondi navaja 6329 Lahov in le 919 Slovanov, katerim je vpisana hrvaščina za občevalni jezik. Slovanski časniki so se takim krivicam, s katerimi so „irredentovci“ hotli Slovanstvo kar zviškoma zatreti, moško in po možnosti vpirali, toda vse zastoj! Poreč in ž njim še marsikako slovansko mesto ob Adriji ostalo je na papirji laško, če tudi je ogromna večina prebivalstva hrvaške narodnosti. Dotični popisovalci so ljudi le vprašali „ali znaš laški?“ Kdor je rekel da, vpisali so ga za Laha ter se niso brigali za nikak ugovor. Znano pa je, da ob Primorji skoraj vsak človek poleg maternega jezika tudi še laškega govori. Osveta, ktera je vsaki krivici prej ali kasneje za petami, prišla je tudi v Poreč. Pri poslednjih občinskih volitvah, ki so jih ondi imeli, bruhnilo je do sedaj s silo zadrževano slovansko pleme s tako silo na dan, da so v III. volilnem redu Slovani zmagali z večino nad 200 glasov in da je le malo manjkalo, da tudi v drugem niso prišli na površje. Od kod pa je uboga peščica Poreških Slovanov kar čez noč prišla ter v III. in kmalo bi bila zmagala tudi v II. razredu? Le od tod, ker ljudi slovanske narodnosti živí v Poreču mnogo več, kakor pa uradno navedenih 919. Sedaj so se oglašili vsi tisti, ktere je „irredenta“ po sili hotla sebi priklopiti ter so pri srenjski volitvi glasno in temeljito ugovarjali proti dotičnemu nasilstvu. Prav tako; le vselej odločno in kmalo bo drugače!

Naš *cesarjevič Rudolf* postal je častni član ruske akademije znanosti v Petrogradu. Diplomata, ki jo je iz tega vzroka dobil, tiskana je na belem pergamentu v latinščini, ter se brez vsacega nepotrebnega lepotečja posebno po svoji priprosti jednostavnosti odlikuje. Glasi se: „Pod avspicijami prezvišenega cara Aleksandra III., absolutnega vladarja vseh Rusov in najbolj velikodušnega podpiratelja cesarske akademije znanosti v Petrogradu, najslajnejemu in ljubljenemu knezu Rudolfu Francu Karlu Jožefu, nadvojvodi avstrijskemu prestolonasledniku v cesarsko avstrijski državi, najvelikodušnejemu pospeševalcu in varhu umetnosti in znanosti, kakor tudi slavnoznanemu članu in spisovatelju izbornih del, izročila se je ta diploma njemu na čast dne 29. decembra 1885. Cesarska akademija znanosti v Petrogradu.“ Nad cesarjevičem Rudolfom bi se marsikak plemenitaš lahko izgledoval, kako je treba v vsakem stanu za sebi in svojim zmožnostim primerno delo prijeti, ne, ker bi človek morda sicer ne mogel živeti, pač pa, ker to zahteva današnji človeški red. Cesarjeviču bi investno ne bilo potrebno za kako delo prijeti in vendar se je z navdušenjem poprijel pisateljstva. Ravno tako so mu dobro znane vse najnovejše iznajdbe. Vse to nam je porok, da bo cesarjevič Rudolf, kedar državno vladanje prevzame, tudi dober gospodar in povse vreden sin svojega očeta.

Vojne razmere Avstrije nasproti drugim državam. Ker se vedno sedaj vojska in vojne potrebe obravnavajo bomo znabiti našim čitateljem vstregli, ako jih soznanimo še, koliko da ima vsaka naših posrednih in neposrednih sosed v mirnem času vojakov na razpolaganje in koliko, da ti stanejo.

Na Nemškem služi leto za letom 449.343 mož v stalni vojski in 13.321 v mornarici, skupaj 462.664. Stanejo 236.916.400 gld. na leto.

Na Ruskem služi stalno 846.000 mož. 50.000 imajo kozakov vedno v orožju in 26.000 mož pa na morji. Jih je toraj vseh skupaj 922.000, za ktere je treba na leto 372.704.000 gold. v našem denarju.

Na Laškem imajo 267.550 mož stalne vojske in 13.000 pomorščakov, toraj vsega skupaj 280.550 mož. ki potrebujejo na leto 128.646.489 gld.

Na Francoskem stalna armada znaša 494.793 mož, mornarica 75.000, vseh skupaj je toraj 569.793 in dobivajo vsako leto 346.966.087 gld.

Srbi imajo v stalni vojski 18.090 mož, ki jih stanejo 5.000.000 gld.

Rumunci vzdržujejo stalne armade 37.000, na Donovi in na črnem morji imajo 720 pomorščakov, toraj skupaj 37.720 mož, za ktere je treba na leto 11.420.485 gld.

Avstro-ogerska stalna vojska znaša 250.112 mož, 6890 mornarica, 3351 stalnih brambovcv in 7693 houveda; vsega skupaj 268.046 mož, kateri jo leto na leto stanejo 122.257.710 gl. Iz tega sledi, da imamo do sedaj v Avstriji med vsemi velesilami najmanj vojakov, če jih namreč štejemo v odstotkih od skupnega prebivalstva in pa da nas najmanj stanejo, kljubu temu, da se leto za letom milijoni zanje izdajajo.

Vnanje države.

Dvajsetega t. m. praznovali so v Vatikanu že osmo obletnico, odkar je zasedel sedanji papež *Leon XIII.* stol sv. Petra. Pri tej priložnosti zbralo se je okoli Nj. Svetosti mnogo višje duhovščine in družih pobožnih vernih visokega stanú, ki so se prišli klanjat sv. očetu. Po čestitanjih zbral je papež Leon vse došle cerkvene in državne dostojanstvenike v veliki dvorani Vatikanske knjižarne okoli sebe na prijazen razgovor, kateri se je kmalo raztegnil na razne položaje, v katerih se katoliška cerkev dandanes po širnem svetu nahaja. Kardinala Melhers in Hergenrother povabil je poglavar sv. cerkve, da sta sporočala o razmerah, ki so nastale med katoliško cerkvijo in nemško državo; monsign. Mermillod je dobil ravno tak poziv podati zbranim dostojanstvenikom podobo iz verskega življenja v Švici, kjer je on škof. Tudi na Afriko se je razgovor raztegnil, pri katerem so se sv. oče obrnili na kardinala Lavigerija, ter so se z njim razgovarjali o nadškofiji Kartagenski in o afrikanskih misijonih sploh.

Iz Petrograda se poroča, da so *ruski listi* zeló osupnjeni o predlogu za osnovo črne vojske v Avstriji. Listi povzamejo vse zgodbe poslednjega časa s političnim položajem skupaj in iz tega sklepajo, da ta važna reforma ne pomeni nič dobrega za prihodnost. „Pet. Vjedomosti“ pravijo, da je mir v Evropi, ako se ta reforma sprejme, bolj v nevarnosti, kakor z mobilizovanjem vojne. Naj prijatelji miru na Dunaji in v Budapešti govoré, kar jim drago, vendar ukazi, da se ne smejo konji prodajati iz Bosne in da se preosnuje črna vojska, ne naznanjajo miru in ne budé zaupanja, da se bode kriza mirno razvila in da bode spomlad prinesla mir in porazumljenje. — Mislimo, da ne bode tako sile in da so vzroki vsi drugi, kakor jih slutijo ruski časniki.

Iz *Bukarešta* se javlja, da je sedaj več upanja za mir, ker je Srbija predložila, pod kakimi pogodbami hoče mir skleniti. (Glej večrajšnji telegram iz Beleggrada.)

V *Filipopolju* v vzhodni Rumeliji, tako piše bolgarski poročevalec v „Pol. Corr.“, delajo na to da bi se izdelale peticije in izjave za realno unijo. Isto tako deluje skrivna propaganda v Bolgariji.

„Trnovska konstitucija“ obrača se zoper ugovore ruskega kabineta, kar se tiče *bolgarsko-srbske pogodbe*. List pravi, da je panslavizem nemogoč, kaže na diplomatsko sovražljivost od ruske strani pa na napad Srbije, po drugi strani pa povdarja zmernost in dobrohotnost, ktero je Turčija skazovala. Kakor znano, Rusija ni zoper zedinjenje, a zoper osebo kneza; Rusija ugovarja zoper sodelovanje bolgarske vojske s Turško. — Mislimo, da ji to vsi pritrdijo, velevlasti so že baje tudi tej prenapredbi pritrdile; Rusija pa tudi zahteva, naj imajo tudi druge vlasti besedo, kedar se statut med Bolgarsko in Turško v čem prenapredí. — Ko je knez Aleksander prišel v Plovdiv se je namestnik ruskega konzula Igelström zgubil?! Ni se vdeležil svečanost, niti ni pozdravil kneza, marveč šel na deželo. Knez je dobil več pisem, v katerih se izraža nezadovoljnost, da se je stvar tako rešila, zahteva se unija brez pogoja. Po vsi Rumeliji se agitira v tem smislu. Ruski generalni konzul Sorokin, ki je bil več mesecev v Plovdivu, je šel po ukazu v Atene.

O *Grkih* telegraf še vedno dan na dan novice prinaša, da se oborožujejo. Kakor so nas pred šestimi meseci, kedar so neslani potomci slavni Helencev po prve puške segli, iznenadile, tako nas sedaj vse take in druge enake novice popolno hladne pusté, ker vendar že ves svet vé, da grško oboroževanje ni prav nič nevarno. Saj dobro vemo, da je vse le prazen strah in družega nič! Poleg tega ima pa do ušes oborožena Grška še grozen strah pred mednarodno eskadro v helenskem morji križajočo. Strah je tolikšen, da se grškemu brodogvu ni več varno zdelo v Salamiški luki, ter jo je pobrisalo venkaj na široko morje, kjer mu je za beg, če treba, na vse strani pot odprta. Grki so se sicer mnogo nadejali in zanašali na angleško pomoč, na Gladstona, kateri jim je pa v najnovejšem času pomoč odpovedal, ter se je odločno izrekel, da se v orientalski politiki nikakor ne bo odstranil od pota, ki ga je Salisbury ondi nastopil. Zarad tega naj Grki ne delajo sitnost, temveč naj lepo pametni ostanejo, kakor se razumim

državljanom spodobi. Zato so pa tudi vse novice, ki v najnovejšem času iz Grškega prihajajo, take, da se jim že na prvi pogled vidi, da so napravljene le na zviševanje grškega poguma, oziroma veljave v inostranstvu.

Iz *Aten* se piše „Pol. Corr“, da je prijazna, a vendar odločna beseda francoskega zastopnika v Atenah bolj globoko segla, kakor vedenje angleškega kabineta. V grški armadi se povišujejo častniki; trije nižji generali so postali namestni generali, pet polkovnikov pa nižji generali. Vlada je kupila na angleškem parniku s topovi in mitrailleurami vred. — Iz *Aten* se tudi poroča, da bode ministerstvo Delyanis-ovo ostopilo.

V *nemški poslaniški zbornici* je bila 22. t. m. razprava o naklepih in osnovah proti Poljakom. Proti zakonu naselenja je govoril Wierzbinski, ter povdarjal, da Poljaki v borbi za življenje in smrt ne bodo propali. Minister Lucius je pa imenoval to postavo dejanje nujnosti in samoobrambe, ker Poljaki nočejo biti pruski državljani, ter gojé nado, da bode Poljska zopet vstala. Poznansko je v nevarnosti, da odpade od pruskih kraljev, ki so v nji uveli ravnopravnost v agrarnih in socialnih razmerah. Osnova ima tu namen, da naseli dobrih kmetov in delavcev. Proti osnovi in za njo oglasilo se je 19 govornikov. Benda je govoril za osnovo in priporočal, da se odstopi odboru; Huene je govoril proti. — Udje središča so hudo napadali to osnovo. Schorlemer - Alst je vprašal, zakaj Bismark ne postopa zoper razbojniške brloge (igrališčne banke) v Berlinu, kjer se končujejo sinovi najboljših rodovin. (Dr. Richter se oglasi vmes: Životna straža Njih Veličanstva.) Schorlemer nadaljuje: Nobenemu ministru razen Bismarka bi ne bilo mogoče za to dobiti večine. Te izjemne postave pokopujejo nemško izobraženost. Nemčija se sedaj bolj samovoljno vlada, kakor nekdanj Francoska pod Richelieuom in Mazarinom. Minister Lucius pa pravi braneč predlogo: Nemški narod bode na veke hvaležen Bismarku, napadi ne bodo manjšali njemu slave. (Izid debate se tako naprej vé, ali zaradi tega ni, da bi molčali — katoliki in drugi, ki vedó ceniti svobodo in pravo narodov).

Zakaj bi se pa *Francosi* tako radi svojih princov znebili? Človek bi mislil, da morda zaradi varnosti republike. Kaj še! Grozno bi se zmotil, kdor bi se pri sedanjí „grand Nation“, oziroma pri njenem zastopstvu kaj takega nadjal. „Veliki narod“ v svojem korenu ni še spriden in si tudi odstranitve princov nikakor ne želi; pač pa je to presrečna želja nekterih veljakov, ki bi si radi pri tem okoristili. Za prince tem ljudem ni ravno toliko, in prav nič bi jim ne bilo za-nje, če bi principi ne imeli nikaškega premoženja, če bi bili le berači. Ko bi se namreč kraljevi in cesarski principi pregnali, bi bila posestva prodana ali prostovoljno, ali prisiljeno; vsekako bi se dalo kako posestvo po nizki ceni dobiti; zgoditi, sevéda, bi se moralo brez hrupa. To pa ravno ni mogoče, kajti oboji principi, bourbonski namreč in napoleonski, imajo po precej premoženja, še več pa zaslonbe med narodom, kterega se sedanjim francoskim kričačem ne zdi varno buditi. Zato so reč odložili na ugodnejši čas.

Izvirni dopisi.

Z *Bleda*, 22. februarja. Dolgo časa že se ne bere več kaj novega z Bleda v „Slovenca“. Je pač huda zima letos, samo sneg in pa led, zamrznilo je tudi mnogo peres vaših dopisovalcev. Nekaj malega se je bralo o kristalnem drsališči Blejskega jezera, kar naj bi bilo vnelo domišljijo in hrepenenje Ljubljanskih drsalecev, ali po pravici rečeno, se je vse pokazilo. Jezero je pač zamrznjeno že tam od sv. treh Kraljev, pa gladko ni in več ne bo. Vozi in hodi se pa kaj lepo po široki, beli planjavi. Kdor ni Blejskega jezera videl poletu, bi se mu zdaj primeriti utegnilo, kar se je svoje dni nekemu Tolmincu, ki je priromal na jezero k Materi Božji po zimi, pa ga ni mogel najti in je pri Petranu popraševal, kje bi bilo tisto krasno Blejsko jezero z otokom in cerkvico na sredi.

Pri vsem tem pa, da imamo dovolj ledú in snega, ne smete misliti, da je pri nas pozimi vse mrtvo in zaspalo, kakor kje tam gori ob ledenem morju.

Delamo in gibljemo vsaj toliko, da se vgrejemo. Največ dela in truda daje nam požarna bramba Blejska, ktera se ravno zdaj snuje. Saj pa tudi ni mala reč, dobro in lepo požarno brambo na noge postaviti in ohraniti. Treba je zato najprej ljudi. Ljudi se res pri nas ne manjka, ali ni vsak zato, da bi sukal gasilno orodje. Kuhavnice, sekire, ali motike, tega smo vajeni, ne tako brizgalnic, mehov in vseh tistih motovil, ki so pripravljena. Vendar prva težava je premagana, oglasilo se jih je dovolj, ki imajo srčnost in si upajo dobiti potrebne spretnosti za to umetnijo. Tudi načelnstvo je že voljeno in to enoglasno. Morebiti vam vstrežem

z naslovi prečastnih gospodov, ker poznate nas in naše razmere.

Glavni poveljnik požarne brambe Blejske je g. Janez Mallner, hotelier na Bledu; 2. poveljnik gosp. Oton Wölfling, kupovalec in štacunar na Bledu; 1. vodja gasilcev g. J. Peternel, urar in posestnik na Bledu; 2. vodja gasilcev g. Herzmannsky, vrtnar na Bledu; 1. vodja plezalcev g. Ažman, kamnosek na Bledu; vodja varuhov gosp. J. Pavel Hartinger na Bledu in 30 mož požarne brambe. Zraven teh ima g. tajnik še mnogo podpornih udov zaznamovanih.

Da se more toliko gasilcem kaj v roke dati, treba je bilo mnogo orodja, brizgalnic in enacih reči, kar vse stane mnogo denarja, menda preko 1500 glđ. Denar pa tudi pri nas ne raste, zato je večkrat trda zanj, vendar smo sklenili ga tako nabrati, da nikdo še čutil ne bo, marveč bo še vsak mislil, da ima dobiček zraven.

Napravili smo tombole, in dobro se obnaša. Okroglih 100 glđ. vsak večer čistega dohodka, in ko bi bil dovolj dolg predpust, spravimo skupaj več kot je treba.

Lepim, novim brizgalnicam je bilo treba lepe, nove hiše, in ta že stoji ob cesti iz Zagorice v Grad, ponosno posloplje, vam mora dopasti, kedar ga poleti prvič vgledate.

Novih poslopj je še več v delu, ker pa še niso dovršena, jih vam bom prihodnjič popisal.

Iz *Čemšenika*, 20. febr. (Kaj komu ne gré v glavo?) V predpustu in tako dolgi zimi kot je letošnja je pač največkrat zlasti samotarjem, najboljši zabava branje. Pa marsikaj, kar človek bere, mu tudi ne gré v glavo. Mislim si, da marsikomu, kateri ima katoliški čut, in mu je prišel bil „Narod“ v roke, v katerem dopisuje vneti (?) prijatelj Gorenjec iz Bleda, kako neprimerno se mu zdi plačilo za pokončanje vider, ni šlo v glavo, kako pride ta dopisovalec tebi nič meni nič na cerkveno zapoved postnih jedil? Ne gré nam v glavo po kakih določbah šteje dopisovalec seno in deteljo še bolj med postne jedi, kakor so ribe in rači? Menda samega sebe vendar ne šteje v vrsto stvari božjih, ki seno in deteljo postni ali nepostni dan hrustajo! Tudi nam ne gré v glavo, kako da najdejo dopisi in spisi v „Narodu“ tolikokrat priliko vdariti po katoliškem mišljenju in skoraj vsakemu gibanju katoliškemu podtikajo slabe namene ter se napadajo in zasmehujejo možje in časniki katoliški, kadar koli je prilika, ali pa, če je tudi ni. Nič boljše ne ravnajo lepoznanški (!) in najlepši ilustrovani listi. A še bolj čudno je gotovo to, da taki ljudje in časniki mislijo še s takim postopanjem bralcem in omiki služiti. Oj, kaka zmota! Nam pa nikakor ne gré v glavo, da, kdor spodkopava milemu narodu slovenskemu katoliško stališče, bil bi resničen prijatelj naroda in bi delal za pravi blagor naroda. Oj, niso in ne bodo; pač ne delajo za omiko, ampak za surovost. Nam priprostim je pa v glavi in v srcu, da le možje, ki se trudijo na podlagi katoliške vere in ljubezni za blagor Slovencev zaslužijo imenovani biti prijatelji naroda in tudi častni udje biti vernih slovenskih občin, vse drugače kakor pa tisti, kateri narod s svojim liberalnim naukom begajo ter mu jemljejo najdražji zaklad vere in poštenega krščanskega življenja.

Domače novice.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov) priredi v nedeljo, t. j. 28. t. m., v gostilni „Pri zvezdi“ navadno pustno veselico. K tej veselici se vabijo najljudneje vsi podporni in častni člani, kakor tudi prijatelji tega društva, ker bodo „Ribniški Urban“, „Peter s pražno obleko“ in „Klepetic“ zato skrbeli, da se bo vsak prav pošteno nasmejäl in prav vesel domu vračäl. Konečno tudi loterija, da vsak lahko svojo srečo poskusi. Vstopnina pri vratih pa brez frakov, belih rokovic in claue-a.

(G. Jurij Nedelković) pel bode jutri, t. j. v četrtek zvečer poslednjekrat v tukajšnji čitalnici, na kar prijatelje lepega petja opozorujemo.

(Tržaška okolica ima že zopet jednega zastopnika manj,) odkar se je Šivicova volitev v mestni zbor ondi zavrgla. G. Šivic je bil, kakor znano, izvoljen v V. okraju nasproti Danelu, kterega je „Cikorija“ prav toplo priporočevala, ki je pa kljubu vsem svojim spletkam propadla, v svoji jezi ni druzega zmogla, kakor to, da je proti izvolitvi Šivicovi ugovor uročila, v katerem Šivicem volilec očita,

da se volitev ni vršila po dotičnem zakonu in se mora toraj ovreči. Šivicova stranka je na tako nesramnost tudi svoj ugovor napravila, v katerem se je z več nego 200 podpisi izjavila, da hoče s prisego potrditi, da se je vse po predpisanem zakonu vršilo pri Šivicovi volitvi, ter da se ni nikomur sila delala. Najlepši je pa še to, da so na ugovoru irredentovcev podpisani tudi nekteri Slovenci, ki so se pa ob enem proti ugovoru Šivicove stranke podpisali, rekoč, da so jih k prvemu podpisu irredentovci prisilili z raznimi grožnjami. 19. t. m. obravnavala se je volitev v mestnem zboru, kjer se je po nasvetu dr. Angelija, omenjena volitev zavrgla. Da se volitev zavrzé, so glasovali vsi Lahi, proti njej pa vsi okoličanski poslanci, izvemši Križanaca, ki je z irredento glasoval, da se Šivicova volitev zavrzé. Na protiugovor Slovencev se ni nihče oziral. Tako je s pravico pri „irredenti“, in vendar dopušča se ji da dalje gospodari! To je res le v Trstu mogoče!

(Sv. Valentin) je dobil dekret pomočnika za — pasjo kugo! Kdor ne veruje, bere naj večerjani „Narod“. Katoličanom je bil sv. Valentin do sedaj znan kot pomočnik pri epilepsiji in božjasti. Glejte si, kaj človek vsega ne doživi na svetu!

(Umrl je) c. kr. okrožni zdravnik gosp. Franc Ipavic v Novem mestu dne 20. t. m. Ranjki je bil star 86 let.

(„Kako sem se jaz likal“), imenuje se najnovejša knjiga iz peresa domačega pisatelja g. Jak. Alešovca, ki se je ravno kar izdala v Blaznikovi tiskarni ob pisateljevi založbi. Knjiga se prav toplo priporoča posebno vsem tistim v prijetno zabavo ki so se likali od petega pa do sedmega desetletja sedanjega veka. Obsega 552 strani in se dobiva po 1 gold. 50 kr.

(Pevski večer) napravi „Slavec“ v nedeljo popoldne pri Koslerji. Začetek ob 5. uri, program priobčimo kasneje.

(Gospodski služabniki) napravijo v tukajšnji čitalnici, steklenem salonu dne 27. t. m. svojo predpustno veselico ob vstopnini 50 kr. in vojaški godbi.

(Bralno društvo v Velikih Laščah) priredi v nedeljo 28. t. m. veselico. Vrstile se bodo sledeče točke: 1. Cesar Franc Jožef (potnica). — 2. Kje dom je moj? (moški zbor). — 3. Naša zvezda (duet, ženski). — 4. V pepelnični noči (deklamacija). — 5. V domačem krogu (potpourri). — 6. Ilirija oživljena (moški zbor). — 7. Upanje (valček). — 8. Domovini (moški zbor). — 9. Napitnica (moški in ženski zbor). — 10. Tombola. — 11. Ples. — 12. Lahko noč (mešan zbor). K obilni vdeležbi prijazno vabi odbor.

(Pustno zabavo) priredi bralno društvo v Železnikih v nedeljo 28. t. m. ob 5. uri popoldne. Vspored: 1. Šaljiv govor, govori ga g. Franc Grošelj. 2. Tombola z deklamacijo. 3. V pepelnični noči, predava g. Franc Demšar. 4. Med posameznimi točkami poje društveni zbor. Najljudneje vabi k tej veselici odbor.

(Akademično društvo „Triglav“ v Gradcu) obhaja dne 5. marca v dvoranah „Steinfelder Bierhalle“ svojo desetletnico. Vspored: Uvod: Koračnica, svira godba. — Beseda: 1. Pozdrav g. predsednika Jak. Toplaka. — 2. L. Hudovernik: „Naša zvezda“, zbor z bariton-solom. — 3. Zgodovina akad. društva „Triglav“-a, čita gosp. tajnik Josip Blaž. — 4. Dr. B. Ipavic: „Spominčice“, valček, svira godba. — 5. Dr. G. Ipavic: „Ohrani Bog te v cvetji“, peterospjev. — 6. D. Jenko: „Naprej“, svira tamburaški zbor. — 7. F. S. Vilhar: „Nezakonska mati“, tenor-solo s spremljevanjem na glasovirji, poje g. Janko. — 8. P. de Sarasate: „Fantazija“ za orkester in violin-solo, svira godba. — 9. V. Lisinski: „Predivo je prela“, četverspjev. — 10. A. Bibica: „Karišik Hrvat. pjesama“, svira tamburaški zbor. — 11. Dr. B. Ipavic: „Kdo je mar“ (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7), veliki zbor s spremljevanjem na glasovirji. — 12. E. Horny: „Potpourri jugoslovanskih pesnij“, svira godba. — Svira godba 37. pešpolka pod osobnim vodstvom kapelnika g. E. Horny-ja. — Iz posebne prijaznosti sodelujeta tamburaški in pevski zbor akademičnega društva „Hrvatske“. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Odbor.

(Kmetijsko predavanje) ima tajnik c. k. kmetijske družbe g. Gustav Pirc v nedeljo 28. t. m. popoldne ob 10. uri v Hotederšici in popoldne po službi božji v Godoviču.

(Banka „Slavija“) sklenila je v mesecih oktober, november in december 1885 12.434 novih zavarovanj za 14.930.821 glđ. 64 kr. kapitala ter je zato

prejela 449.503 gl. 03 kr. zavarovalnine in pristojbin. Za škode plačala je v teh treh mesecih 190.342 gl. 49 kr. Denarni promet osrednje blagajnice iznašal je 1.565.696 gl. 49 kr. V posojilnicah bilo je v tem času naloženih 410.325 gl. 07 kr., na zemljišča posojenih pa 605.920 gl. 88 kr. Gasilne brizgalnice dobile so tri občine. — Od 1. jan. do 31. dec. 1885 bilo je sklenjenih 68.461 novih zavarovanj za 74.565.328 gold. 80 kr., ter se je uplačalo zavarovalnine in pristojbin 1.866.815 gl. 55 kr., izplačalo pa za škode 725.976 gl. 71 kr. Samoupravna društva za zavarovanje pokojnin postajajo od dne do dne bolj priljubljena. Dokaz temu je, da štejejo do konca decembra 1885 že 1400 članov, ki so skupno zavarovali 155.440 gl. 32 kr. pokojnin in zato obvezali se uplačati 558.122 gl. 08 kr. ulog. — Tudi zastopniški pokojninski fond se izdatno in hitro množi, kajti koncem decembra 1885 imel je že 59.122 gl. 48 kr. premoženja.

Razne reči.

— Avstralije bogastvo z žlahtno kovino in demanti. Pretekla leta je bila Avstralija posebno srečna. Ko so mislili, da je že pošla zlata ruda, našli so cina in premoga, in ko je trgovina po nekterih delih opešala, počil glas, da so na zahodu Novo-Južnega-Wales-a našli srebrno rudo, nje bogastvo presega vse, kar je dosihmal znanega. Mislili so od začetka, da je pretirano, a pozneje se je zvedelo, da je vse to v resnici še večje. Komaj se to zve na vse kraje, kar se najde nekaj drugzega, kar ni bilo nič manj važno od prvega. V obližji vasi Bingera, najbolj na severu, naselbini Novi-Južni-Wales, našli so demantov. Bil je to brdovit svet, tam so našli v različnih dobah zlata, cina in bakra, dasiravno ne mnogo. Poročilo, da so v Avstraliji demanti, ni bilo novo. Že pred več leti so našli v naselbini Viktorijini demantov, pa pridobiti jih v večji meri ni bilo mogoče. Mnogo let niso pridobili več demantov nego za 108 lib. strl., safirov za 630 lib. strl.; skupaj toraj za 738 lib. strl., a to še za stroške ni bilo. Podvzetje se je spakdralo, zguba je bila velika, ker so, nadjaje se bogatega dobička, stvar prav na široko in dolgo raztegnili. — Kljub temu so v Bingeri vendar-le zopet začeli, osnovali so družbo in takoj pričeli delovati. Od kraja ni bilo vode, tudi z vrtnjem je ni bilo moč dobiti, a naredili so železnico do reke Groyder, ki ima vse leto veliko vode; oddaljena je bila ta voda osem milj od najdišča. Sreča jim je bila mila; bolj ko so v zemljo šli, več so našli, nadjaje se, da bodo globokeje v zemlji našli kamnov še večje vrednosti. Avstralski demant je triji, in zarad tega bolj težaven za brušenje. A sveti se bolj, nego demanti iz južne Afrike. Afrikanke kamne prodajajo karat po 13 do 15 shillingov, a iste vrste iz Avstralije po 22 shillingov.

Telegrami.

Dunaj, 24. febr. Črnogorski knez odpoval je sinoči proti domu.

Dunaj, 23. febr. V vojaškem odseku pričela se je včeraj generalna debata o postavi za črno vojsko. Brambovski minister razložil in pojasnil je vse vprašanja in pomislilke zaradi črne vojske. Rekel je, da se taista ne bo nikdar rabila v mirnem času, temveč le ob času vojske, kedar jo bode potreba. Stroškov tudi ne bo posebnih, ker je za prvo potrebo že vse preskrbljeno.

Zahvala.

V sveto dolžnost si štejem, da izrečem tu očitno svojemu predragemu tovarišu, prečast. gosp. Antonu Kržiču, katehetu nunskih sol ter podpredsedniku „katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“ v Ljubljani svojo in imenovanega društva najtoplejše zahvalo za njegov izborni trud, ki ga je imel in ima za nabero doneskov k zgradbi društvene hiše in zlasti za njegova izvrstna predavanja o „sreči človeški“ v isti namen. Razen 143 gl. 60 kr., ki so donesla ta predavanja, nadejam se, da so naklonila katoliškemu rokodelskemu društvu za prihodnje še marsikako srce. Preč. g. govorniku, častitim poslušalcem — dobrotnikom in slavni katoliški družbi, ki je za ta namen blagodušno prepuštila svoje prostore, po rokodelskem običaji iz srca želim: „Bog povrni tisočkrat“.

Janez Gnjezda,

predsednik katol. društva rokod. pomočnikov.

Poslano.

Prijateljem in znancem javljam, da se je ista, po vsem svetu razpita, neljuba zadeva, kakor tudi drugače pričakovati ni bilo, zame povoljno rešila.

V Šent-Vidu nad Vipavo 23. febr. 1886.

Ivan Tomažič.

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jerič.

Umrli so:

20. febr. Helena Mlakar, gostija, 72 let, Karlovska cesta št. 24, prva vodenica.

21. febr. Amalija Jeraj, hišnega posestnika hči, 9 let, Karlovska cesta št. 11, Croup. — Matija Kalan, hišni posestnik, 64 let, je bil povožen na železniški progi poleg Činkelnove tovarne. — Marija Navinšek, krojačeva hči, 11 mes., Poljanska cesta št. 18, jetika.

22. febr. Meta Matevž, zasebnica, 66 let, Kolezijska cesta št. 6, Hernia inecoronata. — Janez Rogel, delavec, 85 let, Ulice na Grad št. 12, pljučnica.

V bolnišnici:

19. febr. Andrej Leben, gostič, 79 let, Oedema pulmonum.

Tujci.

22. febr.

Pri **Maliču**: Jurij Nedelković, operni pevec, z družino, z Dunaja. — Josip Marelj, inženir, z Dunaja. — G. Leunais, trgovec, z Dunaja. — M. Pollak, trg. pot., z Dunaja. — Karl Sturm, fabrikant, iz Ljubna. — Amalija Mihelčič, zasebnica, iz Zagorja. — P. Eichelter, ravnatelj, iz Litije.

Pri **Stonu**: Braun in Joachim, trgovca, z Dunaja. — Josip Ferlgrund, trgovec, iz Budapešte. — M. Kurz pl. Goldenstein, trg. pot., iz Grada. — Emil Schwarz, trg. pot., iz Trsta. — Ferd. Praun, zasebnik, iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru**: Osman Beklarzof, zasebnik, s Turčije. — S. Deutsch, trgovec, z Dunaja. — Ant. Roberšchin, lesni trg., iz Litije. — Janez Tomec, posestnik, iz Nove vasi.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkt. 8 gl. 40 kr., — domača 6 gl. 76 kr. — Rž 4 gl. 94 kr. — Ječmen 4 gl. 78 kr. — Ajda 5 gl. 28 kr. — Proso 6 gl. 28 kr. — Turšica 5 gl. 12 kr. — Oves 3 gl. 46 kr.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	740-67	+ 0.6	sl. svz.	sneg	0-30	
23. 2. u. pop.	740-21	+ 2.6	sl. svz.	oblačno	snega	
9. u. zveč.	740-78	+ 0.8	sl. svz.	oblačno		

Še vedno oblačno in južno. Po dnevi je naletaval sneg. Srednja temperatura +1.3° C., za 1.4° C. nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

24. februarija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	86 gl. 65 kr
Sreberna 5% " 100 " (s 16% davka)	86 " 80 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 " 75 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 80 "
Akcije avstr.-ogerske banke	868 " "
Kreditne akcije	298 " 50 "
London	126 " 25 "
Srebro	" " "
Francoski napoleond.	10 " 02 1/2 "
Ces. cekini	5 " 95 "
Nemške marke	61 " 80 "

Od 23. februarija.

Ogerska zlata renta 4%	104 gl. 50 kr.
papirna renta 5%	95 " 85 "
Akcije anglo-avstr. banke 200 gl.	116 " 70 "
Länderbanke	118 " 40 "
avst.-oger. Lloyd v Trstu	625 " "
državne železnice	255 " "
Tramway-društva velj. 170 gl.	205 " "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 128 " 25 "
4% " " " 1860	500 " 140 " 25 "
Državne srečke iz l. 1864	100 " 172 " 75 "
" " " 1864	50 " 172 " 50 "
Kreditne srečke	100 " 173 " "
Ljubljanske srečke	20 " 21 " 75 "
Rudolfove srečke	10 " 19 " 50 "
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	116 " 50 "
Ferdinandove sev.	107 " 50 "
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 " "

Nove Šmarnice

za leto 1886

so že v tisku; upamo, da bodo do srede marca dovršene in bodemo potem natančneje poročali.

To naj služi za odgovor na več vprašanj zarad „Šmarnic.“

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani,
Stolni trg št. 6.

Med v satovji

à kg 80 kr.

Garantiran pitanec

v škatljah po 5 kg, kg po 60 kr., škatla 30 kr., se pošilja po pošti proti predplačilu ali povzetji.

V škafih na debelo ceneje.

OROSLAV DOLENEC,
svečar, (1)

v Ljubljani, Gledališke ulice.

Vsako lahko zdrav postane in veliko starost doseže, kdor prav skrbi za svoje telo. Največ boleznij izicini se iz krvi, zato je pač vsacega človeka najsvetejša dolžnost, na kri vso pozornost obračati. Našim preiskavam oprtim na večletno skušnjo se je posrečilo najti taka sredstva, ki hitro, izvestno in brez škodljivih nasledkov kri čistijo, okrepčujejo in jej za pravo kroženje skrbé. Način našega ozdravljevanja odlikovan je z redovi in zlatimi medaljami. Vedno ozdravljamo z dobrim vspehom boleznij, ki izvirajo iz spridene krvi, (in to brez živega srebra), dalje slabosti, kožne bolezni, rane, tudi še tako starelisaje, izpadanje las, protin in revmatizem, vsake vrste ženske bolezni. Trakuljo odpravimo po našem načinu tudi pri otrocih v jedni uri. Počenim je pri nas na podlagi posebnih pasov sicer počasna, toda gotova pomoč. Kdor kaj zahteva, opiše naj svojo bolezen in priloži marko za odgovor. (10)

Zasobna klinika „Freisal“ v Solnogradu.

Naroča se še lahko in tudi vsi izišli sositki dobivajo se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

Vsebina VII. zvezka:

Text: Die Bärenjäger. Novelle aus dem Jägerleben der südöstlichen Uralvölker. — Seekönig Gottfried. Gedicht von Ulrich von der Uhlenhorst. — Aus meiner Soldatenzeit. Von J. T. Kujawa. Marsch- und Quartierabenteuer. (Fortsetzung.) — Der Schirm als Würdezeichen. Kulturgeschichtliche Skizze. — Glögeda padishantin. Reise-Erinnerungen aus dem Türkenreiche von Karl May. — Der letzte Ritt. (Fortsetzung.) — P. Gerhard Schneemann, S. J. — Die Dienstbarmachung des Dampfes. Von Franc Paur. — Die Tage gehen vorüber. Gedicht von Ferdinand Heitemeyer. — Das griechische Heer. — Das Nordenfeld'sche submarine Boot. — Allerlei.

Illustrationen: Bilanz. Gemalt von Ludwig Kandler. — Das neue Nationalmuseum in Amsterdam. Nach einer photographischen Aufnahme. — Waffengattungen des griechischen Heeres. — P. Gerhard Schneemann, S. J. — Versuche mit Nordenfeld's submarinen Boot bei Kopenhagen. Nach einer Zeichnung von P. Joh. Krez. — Durchschnitt des Nordenfeld'schen submarinen Botes.

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani

(8) se dobiva

Okrožnica

Njih Svetosti papeža Leona XIII.

krščanski uravnavi držav.

Obsega 32 strani v osmerki in velja 6 kr., kdor jih naroči več skupaj jih dobí še ceneje.

Umetne

zobe in zobovja

ustavlja po najnovešem ameriskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega mostu, I. nadstropje.

Kongo - cevke.

Najnovejše za kadilce, kar ni prav nič zdravju škodljivo.

Velja jih 100 le 85 kr. in so pripravne za vsakega, naj že kadi cigareto, smodke ali viržinke. Razpošilja jih raznovrstne proti povzetji (9)

tovarnična zaloga Julija Weiss-a
na Dunaji, I., Rothenthurmstrasse Nr. 23.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.